

MARIBORSKI

Cena 1 Din

VEČERNIK

„JUTRA“

Uredništvo in uprava: Maribor, Gosposka ul. 11 / Telefon uredništva 2440, uprave 2455
Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri / Večja mesečno prejemna
v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom 12 Din / Oglasni po ceniku / Oglase
sprejema tudi oglasni oddelak „Jutra“ v Ljubljani / Poštni število račun št. 11.400

Evropski položaj in francoski načrti
Barthoujevo polovanje in preventivna voja

Madžarski publicist in poslanec Richard Tibor, ki se mudi že nekaj časa v Parizu, pošilja budimpeštanski dnevniku »Magyar Szó« poročila, v katerih razpravlja o velikih mednarodnih vprašanjih, zlasti pa o onih, ki se nanašajo na srednjo Evropo in Podonavje. V enem teh svojih poročil se je dotaknil tudi razmerja med Francijo in Nemčijo in ugotovil, da ni v Parizu prav nobenih znakov zblizanja, pač pa postaja nasprotno nerazpoloženje Francozov do Nemcev vsak dan večje. Francija vidi in ve, da se Nemčija oborožuje ne glede na to, ali ji kdo priznava pravico do enakopravnosti ali ne in da tega oboroževanja z diplomatskimi akcijami ne more preprečiti. Vsa prizadevanja, da bi se dosegel med bivšimi zavezniki, t. j. med Francijo, Anglijo, Italijo in Belgijo popoln sporazum in bi se obnovila stara antanta, ki bi nudila Franciji največje zagotovilo varnosti pred Nemčijo, so ostala brez uspeha. Anglija hodi svoja čudna pota, Belgija ji v strahu pred osamelostjo sledi, Italija pa intrigira in skuša izbiti iz vsega le kapital zase.

Napetost v Franciji je po vsem tem lahko razumljiva in razumljivo je tudi to, kakor pravi madžarski publicist, da mislijo v Parizu čedalje bolj na — preventivno vojno. Zavedajo se zlasti dejstva, da pomeni vsako odlašanje za Francijo večjo nevarnost in riziko. Nemčija bo vsak dan bolj oborožena in nekoga dne bi pomenila »preventivna« vojna blaznost. Toda tudi že sedaj je vprašanje, kako bi taka akcija izpadla? Francoske čete bi eventualno lahko vko rakale v Nemčijo, a potem? Nemci ne bi gledali to prodiranje prekrižanih rok, uprli bi se in izid ne bi bil odvisen le od Francozov in Nemcev, temveč vse bolj od zadržanja drugih: Anglije, Italije, Poljske in podonavskih držav. Francija se zelo dobro zaveda, zato ni ratificirala pakta štirih, ker je spoznala, da je bil prav ta pakt tisti, ki je pogljal Poljsko na nova, samosvoja pota. Poljska je kalkulirala čisto pravilno: če sme Francija stopati v zvezo štirih, v kateri je Nemčija brez Poljske, potem sme tudi Poljska brez Francije paktirati z Nemčijo! Isti razlog je vodil k odločitvi tudi Belgijo. In naposled še mala antanta! Tudi ta ni zadovoljna ne s paktom štirih, ne s tem, da prepušča Franciji Italiji več ali manj proste roke v Podonavju.

Po vsem tem spoznava Francija, da bo njena akcija zavarovana samo tedaj,

če zadovolji Italijo in ji približa Poljsko ter zlasti malo antanto. V strahu pred Nemčijo sili v sporazum z Italijo, ki naj bi ga omogočili pred vsem njeni srednjeevropski zavezniki, z drugimi besedami bi se morda lahko reklo celo: plačali. Francoski zun minister Souir Barthou bo obiskal Varšavo in Prago ter po najnovejših vesteh tudi Bukarešto, Beograd in Rim v prvi vrsti zaradi tega, da pripravi teren za tako kupčijo. Poljska naj bi pustila Nemčijo, mala antanta, predvsem Jugoslavija, pa naj bi sprejela italijansko koncepcijo »rešitve« podonavskega vprašanja. Če bi se Barthou to posrečilo, bi imela Francija zavarovana ledja in hrbet; Nemčija ne bi bila samo osamljena, ampak bi se v primeru francoske preventivne vojne pridružila francoskim še katere druge čete. Ta načrt je vsekakor lepo zamišljen in bi bil prav idealen, če ne bi bilo več temnih postavk, ki se z njim ne dajo spraviti v sklad. Anglija se vanj ne da upreči in ker v Bruslju to vedo, se je vrnil Barthou iz Belgije le s polovičnim uspehom. Poljska je vezana z Nemčijo za 10 let in ne bo izpuščala vrabca v roki za goloba na strehi. Italija se ne bo zadovoljila le s »sodelovanjem« z malo antanto; zahtevala bo popolnoma svobodne roke v Podonavju in koncesije drugod. In mala antanta? Nikakor ne verjamemo, da bi se zaradi kakršnikoli francoskih načrtov izročala na milost in nemilost Italiji!

Zlasti pa nastane za malo antanto vprašanje, kakšen interes bi imela na tem, da se pridruži preventivni vojni proti Nemčiji? Dobička ji taka akcija ne bi prinesla prav nobenega, kvečjemu le žrtve in škodo. Če ne drugega, bi dosegla večno sovraštvo vsega nemškega naroda, s katerim živi sedaj vsaj v urejenih razmerah, če že ne v večjem prijetstvu. Teritorialno se niti Češkoslovaška, ki edina meji na Nemčijo, ne bi mogla povečati. Kam? Nemcev ima že sedaj dovolj. Za Jugoslavijo in Romunijo bi pa bilo vsako vmešavanje največji nesmisel. Nemška nevarnost je v Jugoslaviji in Romuniji le posredna in zato dosti manjša, kakor je italijansko-madžarsko-avstrijska! To bi morali v Parizu enkrat že doumeti in se po tem ravnati, če nočejo doživeti razočaranj. Zato se nam zdi možnost Barthoujevega uspeha, če bo imelo njegovo potovanje zares tak namen, skrajno dvomljiva in minimalna. Če so Franciji njeni interesi najbližji, so najbližji tudi Poljski in mali antanti njihovi interesi!

Prekinite jalova pogajanja!

Sporazumevanje o razorožitvi med Italijo, Anglijo in Francijo - Francoski tisk zahteva prekinitev pogajanj

RIM, 6. aprila. Nemški poslanik v Rimu von Hassel je odpotoval v Berlin. Govori se, da je odpotoval na prošnjo italijanske vlade, ki se je, kakor izgleda, sporazumela z Anglijo zaradi razorožitve in želi o tem kompromisu obvestiti tudi Nemčijo, tako, da bo Suvich na svojem potovanju v London že poznal nemško stališče.

PARIZ, 6. aprila. Informacije iz Londona o sestanku sira Simona in Hendersona ter sklepu, da se seja urada razorožitvene konference zopet odgodi, so vzbudile v pariškem tisku veliko nezadovoljstvo. V Londonu namreč trdijo, da se morajo nadaljevati diplomatski razgovori, ker obstoja možnost, da se doseže sporazum. V Parizu pa zatrjujejo, da niso potrebni nobeni diplomatski razgovori več. Francoska vlada je v svojem odgovoru jasno naglasila, da ne pristane na nobeno zmanjšanje svoje oborožene moči in pri tem ostane, dočim zahteva

na drugi strani, da se prepreči oboroževanje Nemčije, Francija ostane na bazi mirovnih pogodb in bi pristala na razorožitev samo tedaj, če bi ji dala Anglija garancije, ki jih od nje zahteva. Ker pa zatrjuje Anglija, da noče prevzeti nobenih garancij, to se pravi, da noče obljubiti Franciji, da ji bo v primeru nevarnosti prihitela na pomoč kakor l. 1914, ne ostane Franciji nič drugega, kakor vztrajati na svojem stališču in okrepiti svojo oboroženo moč tako in toliko, kolikor se ji bo zdelo potrebno za obrambo. Ves pariški tisk zahteva od vlade, naj že enkrat prekine jalove razgovore in pogajanja o razorožitvi, ker je pač jasno, da zaradi nemške nevarnosti sploh ne more biti nobene razorožitve. Vsa angleška prizadevanja streme za tem, da zmanjšajo francosko oboroženo moč. Ni težko uganiti, zakaj si Anglija toliko prizadeva, da bi oslabil ali celo izločila francoski vpliv v Evropi.

Pred pričetkom kulturnega boja v Nemčiji

VATIKANSKA OFENZIVA PROTI NEMŠKEMU REŽIMU, KI JE PRIPRAVLJEN SPREJETI KULTURNI BOJ.

BERLIN, 6. aprila. Tihi boj med katolicizmom in v Nemčiji edino vladajočo NSNDs zavzema vedno odstrebne oblike. Neposreden povod za to je dala papeževa okrožnica na nemško katoliško mladino, v kateri se poziva na odpor in zagotavlja, da bo deležna vse podpore in simpatij s strani Vatikana. Besedilo te okrožnice je prišlo v javnost le potem objave v nekem zahodnonemškem katoliškem listu. Vatikan se sploh pripravlja na ofenzivo proti hitlerjevski vladi in bo izdal posebno Belo knjigo, v kateri bo ugotovil kršitve konkordata. S to Belo knjigo se bo pričel kulturni boj, katerega posledice so še nepredvidljive. Kot prvi akt spopada se lahko smatra to, da je Vatikan dal na indeks Alfreda Rosenberga knjigo »Nit dvajsetega stoletja«. V vladnih krogih so sicer rzervirani, ven-

dar se zatrjuje, da se bo narodnosocialistična stranka poslužila prav vseh sredstev, da prepreči vsako pravo ofenzivo Vatikana proti režimu. Vsi znaki prerokujejo kulturni boj, kakršnega zgodovina že dolgo časa ne pominja.

RIM, 6. aprila. »Osservatore Romano«, službeno glasilo Vatikana, objavlja izjavo, v kateri pravi, da Vatikan nikoli ni dal ne posrednega ne neposrednega pristanka za razpust stranke nemškega centra.

BERLIN, 6. aprila. V procesu med dvema založnikoma je razsodilo duisburško sodišče, da v Nemčiji poseben katoliški tisk ni potreben. Papenov organ »Germania«, kritizira ta sklep in pravi, da se ne sme pozabiti, da živi v Nemčiji tudi mnogo milijonov katoličanov.

Priprave za francoski prvi maj

PARIZ, 6. aprila. Komunistične in socialistične strokovne organizacije so že pričele agitacijo proti vladnim odredbam o štednji. Pripadniki omenjenih organizacij dele letake in pozivajo svoje pristaje, kakor tudi vse uradnike in ostale državne uslužbence, naj se pridružijo generalni stavki, ki bi naj izbruhnila 1. maja. Stanje je zelo resno, vendar je vlada prepričana, da bo vzdržala red in pomirila javnost. Ministrski predsednik Doumergue se pogaja s predstavniki bojevnikov in je prepričan, da se bo sporazumel z njimi. V tem primeru bi bil položaj vlade napram marksističnemu rovarstvu mnogo lažji.

BARTHOU SE SESTANE Z NEURATHOM?

PARIZ, 6. aprila. Ni izključeno, da se bo zunanji minister Barthou na poti v Varšavo sešel na berlinskem kolodvoru z nemškim zunanjim ministrom Neurathom in se z njim razgovarjal nekaj ur.

PAPEN DUNAJSKI POSLANIK?

PRAGA, 6. aprila. Tu se širijo vesti, da bo nemški podkancelar von Papen v doglednem času obiskal Dunaj. Diplomatski krogi pa trde, da bo zamenjal sedanjega nemškega poslanika na Dunaju von Rieta.

Röhm in Heeren v Dubrovniku

DUBROVNIK, 6. aprila. Nemški državni minister in poveljnik Hitlerjevih napadalnih čet Ernest Röhm se je nastanil po prihodu v hotelu »Imperial« in ostane tu do 14. t. m. Njegov prihod v Jugoslavijo nima političnih namenov in je zgolj zasebnega značaja. Včeraj je prispel v Dubrovnik tudi nemški poslanik von Heeren iz Beograda. Nemška trgovinska delegacija se bo vrnila od tu v Beograd jutri.

AVSTRIJSKI SOCIALISTI.

DUNAJ, 6. aprila. Socialni demokrati so zopet pričeli tajno delovati in so imeli te dni več shodov. Oblasti so uvedle strogo preiskavo in aretirale več voditeljev in agitatorjev.

RUSKI NENAPADALNI PAKTI.

MOSKVA, 6. aprila. Rusija pripravila sklenitev pogodb o nenapadanju s Finsko, Estonsko, Letonsko, Poljsko in Kitajsko. Pogodba bi veljala do l. 1945.

BYRD SAM V ANTARKTIDI.

PARIZ, 6. aprila. Po vesteh iz štaba admirala Byrda je ta poslal vse člane svoje ekspedicije nazaj na ekspedicijsko ladjo. V »Mali Ameriki« je ostal sam. Bilo je sicer vse pripravljeno, da bodo lahko prezimile 3 osebe, vendar pa se je v zadnjem času Byrd odločil, da ostane sam na ladji.

Odstop celokupne romunske vlade

VLADA TATARESCA JE ODSTOPILA ZARADI MILE SODBE V PROCESU PROTI VODITELJEM FAŠISTIČNE »GARDE DE FER«.

BUDIMPEŠTA, 6. aprila. Budimpeštanska korespondenca poroča iz Bukarešte: Vlada Tatarasca je odstopila. Takoj po razglasitvi sodbe v procesu proti članom »Železne garde«, po kateri so le trije atentatorji na Duco obsojeni na dosmrtno delo, vsi drugi pa oproščeni, se je podal ministrski predsednik Tatarescu s prosvetnim ministrom Angelescom na dvor. Ministrski predsednik je sporočil kralju, da so odstopili notranji minister Jucules, zunanji minister Titulescu in notranji podtajnik in odstopa zato sploh celokupna vlada. Kralj demisijske ni sprejel. Nato je bila seja ministrskega sveta, do kateri je Tatarescu spet odšel na

dvor. Sinoči so se omenjale v javnosti številne kombinacije novih vlad. Vladna kriza je posledica mile sodbe v procesu proti članom fašistične »Garde de fer«, s katero paktira naskrivaj vsa opozicija proti samovladi liberalcev. Položaj je zelo zapleten. Rešitve krize doslej še ni.

NOVE VOLITVE NA MADŽARSKEM.

BUDIMPEŠTA, 6. aprila. Vlada bo te dni predložila parlamentu zakonski predlog o reformi volilnega zakona in bodo na jesen nove volitve na bazi splošnega in tajnega glasovanja. Tudi se bo po zakonskem predlogu znižalo število narodnih poslancev od 245 na 150.

Dnevne vesti

Novi grobovi. Pretekli teden so v Mariboru umrli: Alojzija Saletingerjeva, žena železničarja na Meljski cesti, stara 31 let; Franc Efferl, steklarski pomočnik v Slovenski ulici, 76 let; Edmund Höffer, trgovec na Glavnem trgu, 27 let; France Lozinšek, upokojeni železničar v Slovenski ulici, 77 let; Florentina Bonvardova, zasebnica na Koroski cesti, stara 71 let; Ivan Caf, preužitkar pri Sv. Rupertu v Slov. goricah; Ivanka Blaznikova, zasebnica v Stritarjevi ulici in Alojzij Jančič, sprevodnik na Pobrežju.

Smrtna kosa. Včeraj popoldne je umrla na Pobrežju v starosti 55 let ga. Ana Kaničeva. Pogreb bo jutri v soboto iz hiše žalosti na Pobrežki cesti ob 16. uri na pobreško pokopališče. Bodi ji ohranjen lep spomin, žalujočim preostalim naše iskreno sožalje!

Mestno načelstvo mariborsko naznanja, da se prične dne 6. aprila t. l. pometanje cest in trgov, kakor v prešlih letih, v nočnem času. Hišni gospodarji oziroma njih namestniki se pozivljajo, da odredijo temeljito čiščenje hodnikov in pešpotov pred svojimi hišami in vrtovi v nočnem času, ko poneha cestni promet do najkasneje 23. ure. Smeti s trotoarjev in pešpotov se morajo spraviti v sme tišnice dotičnih hiš, ne pa na cesto ali v kanalske odprtine. Trgovci, kavarnarji, krčmarji itd. se opozarjajo, da velja zgoraj določeni red tudi za čiščenje njih trgovin in lokalov. Javni prostori, ceste, ulice in trgi pred trgovinami in lokali se morajo po prekladanju blaga takoj očistiti. Branjevcem, ki prodajajo blago na javnih prostorih, se prepoveduje vsako odmetavanje papirja in drugih odpadkov. Prebivalstvo se poziva, da pazi na snaznost mesta in ne meče raznih odpadkov na tla. Obenem se občinstvo opozarja, da je prepovedano iztepati brisače iz oken na cesto, izobešati na oknih posteljnino in podobno. Prestopki teh določb se kaznujejo v smislu § 87 naredbe bana dravske banovine o zaščiti javnih cest in varnosti prometa na njih, miru in snagi.

Gradbena sezona se je pričela. Kakor vsi znaki kažejo, utegne biti letošnja gradbena sezona živalnejša od lanske. Mariborski mestni svet je imel sinoči v mestni posvetovalnici pod predsedstvom mestnega župana g. dr. Lipolda svojo sejo in je med drugim podelil tudi naslednja gradbena dovoljenja: tvrdki Pinter & Lenard za adaptacijo skladišča pri hiši na Aleksandrovi cesti, Ivanu Grosku za enonadstropno vilo v Turnerjevi ul., Ivanu Lešniku za nadzidavo nadstropja pri hiši v Taborski ulici, dr. Borisu Kristanu in Heleni za trinadstropno stanovanjsko hišo na vogalu Tattenbachove in Kopališke ulice, Josipu Isku in Karlu Jesenku za enonadstropno stanovanjsko hišo v Turnerjevi ulici, Martinu Kerinu za visokoprtilično hišo v Meteljkovi ulici in Prvi mariborski tovarni pletenin za trinadstropno stanovanjsko hišo v Klavniški ulici. Nadalje so dobili uporabna dovoljenja: Franc in Elza Rojko za visokoprtilično hišo v Meteljkovi ulici, tvrdka Pinter & Lenard za zgrajeno skladišče in adaptacijo hiše na Aleksandrovi cesti, tovarnar Avgust Erlich za zgrajen prizidek pri tovarni in Mariborska tovarna perila za zgrajene tovarniške objekte na Tržaški cesti.

Zaplenjeno meso. V zadnjem času je mariborsko tržno nadzorstvo že drugič zaplenilo na trgu večjo količino govedine in teletine. Zaplenjeno meso bo tržno nadzorstvo prodalo jutri dopoldne na novem Glavnem trgu na javni dražbi.

Wallischeva vdova na zatožni klopi. V Leobnu se je pričela pretekli terek kazenska razprava proti ženi voditelja Schutzbunda Kolomana Wallischa, ki je bil obsojen na smrt in usmrčen. Vdova je obtožena sokrivde za dejanja, ki jih je izvršil njer pokojni mož.

Pdalljanje svetega leta. Ker prihaja v Rim vedno več vernikov in romarjev, so pokrnlili akcijo za podaljšanje svetega leta. Papež Pij XI. je sicer na velikonočni ponedeljek zelo svečano zazidal sveta vrata na cerkvi sv. Petra, odredil pa je, da so vsi romarji do 15. t. m. deležni odpustkov svetega leta.

Ekскурzija v Bukarešto. Ob priliki mednarodne nogometne tekme Jugoslavija: Romunija priredi društvo »Putnik« v času od 13. do 16. aprila izlet v Bukarešto. Cena vožnje iz Beograda III. r. Din 350, II. r. Din 500. Iz Maribora do Beograda je polovična vožnja. Prijave sprejema in informacije daje društvo »Putnik«, Maribor, Aleksandrova cesta 35 tel. 21-22. »Putnik« vam preskrbi potrebne vize in valute.

Sokol Maribor — matica prosi vse one, ki so obljubili dobitke za tomboło, a jih še niso oddali, da jih pošljejo do nedelje k tvrdki Rosina v Vetrinjski ulici.

Posebnost dobrodelne akademije Zveze mladih intelektualcev bo nastop znanega harfina g. Lukeža ter koncert na dveh klavirjih, ki ga izvajata ga. Mira Verstovšek, dr. Varlova in gdč. Milena Šuškovičeva iz znane muzične šole g. prof. Frischa.

Kreditna zadruga državnih nameščenec v Mariboru obvešča svoje cenjene člane, da bo občni zbor v petek, dne 6. tm. ob 1/20. uri v poslovnem prostoru v Lekarniški ulici.

Prošnja PTL. Ker se v nekaterih hišah vsakomesečni protituberkulozni dinar še ne pobira, išče PTL požrtvovalne hišnike ali druge v hiši stanujoče osebe, ki bi hotele prevzeti to samaritansko delo z dovoljenjem hišnega lastnika. — Nabiralne pole so na razpolago v palači OUZD, Marijina ulica št. 13 pri vratarju.

Javna zahvala. V tekočem letu so prispevali v azilni sklad PTL v Mariboru sledeči dobrotniki: Gg. Franjo Majer, trgovec v Mariboru Din 100; župnijski urad Ruše Din 100; občina Studence pri Mariboru Din 500; zbirka ga. Katica Golob, Eichholzer, Wagner, Kager, Legat in Blatnik Din 300; župnijski urad Pištanj Din 95; zbirka zdravnikov in nameščenecv OUZD v Mariboru v spomin na pokoj. šefzdravnika dr. Jankoviča Din 800; Zdravniško društvo v Mariboru v spomin na pok. predsednika dr. Jankoviča Din 500; zavarovalnica »Feniks« Din 50; Zveza upokojenih častnikov v Mariboru Din 20; Ribarsko društvo v Mariboru Din 10; Hranilnica in posojilnica društva katoliških mojstrov v Mariboru Din 20; Slovensko lovsko društvo v Mariboru Din 50; Nabavljalna zadruga državnih uslužbencev v Mariboru Din 250; Društvo jugoslov. državnih upokojencev v Mariboru Din 100; Vzajemnost, društvo duhovnikov lavant. škofije v Mariboru Din 200; v spomin na pokoj. šefzdravnika g. dr. Jankoviča so darovali zdravniki OUZD izven Maribora, in sicer: dr. Viljem Blanke v Ptuj Din 50; dr. Adolf Zorec v Rušah Din 20; in dr. S. Brandieu v Murski Soboti Din 20; ga. Ivanka Jaklič v Školski ulici Din 50; Hranilo in posojilno društvo delavcev v Mariboru Din 400; g. Cerni-Weidacher Marija, Maribor, Stritarjeva ulica Din 100 in Jadranska straža v Mariboru Din 100. Za obdarovanje hišnikov, ki pobirajo v Mariboru protituberkulozni dinar, so prispevale v blagu sledeče mariborske tvrdke in tovarne, in sicer: Hutter in drug, Doktor in drug, Karol Thoma, Mariborska tekstilna tvornica, tvrdka »Jugosvila«, tvrdka »Teksta« na Tezmem, Avgust Ehrlich, Franc Mastek, trgovec v Mariboru, Marko Rosner, veletrgovec in Stanko Bren. S tem je bilo PTL omogočeno v znak vidnega priznanja za požrtvovalno delo, obdariti 66 hišnikov. Iskrena hvala vsem in vsakomur!

Razveseljiva vest za naše rudarje. Ministrski svet je odobril, da se izdajo za mesec april naročila v višini dosedanjega mesečnega konfigenta premoga za naše državne železnice. Zaradi tega bodo v tekočem mesecu obratovali nezmanjšano tudi rudniki Trboveljske premogokopne družbe. Do konca aprila pa bodo pogajanja državnih železnic z rudniki glede dobave premoga končana in bo urejeno vprašanje dobav premoga v tekočem proračunskem letu.

Dohodki mariborske carinarnice. V mesecu marcu so znašali dohodki mariborske glavne carinarnice skupno 6 milijonov 266.477 Din, in sicer dohodki uvoza 6 milijonov 240.791 Din, izvoza pa 25.686 Din.

Velikonočnica brezposelnim emigrantom. Mladinsko društvo emigrantov »Nanos« je priredilo na Veliko noč in Velikonočni ponedeljek brezposelnim članom velikonočnico v svojih društvenih prostorih. Obdarovanih je bilo okoli 300 emigrantov; društvo jim je priredilo v nedeljo zajtrk, kosilo in zvečer večerjo, isto na Velikonočni ponedeljek. Veliko je bilo veselje brezposelnih brezdomcev, ki so se vsaj za praznike pošteno najedli ter vsaj trenutno pozabili na veliko gorje, ki jih obdaja. Kot ena sama velika družina so praznovali praznike daleč od svojcev, katere bije suženjski bič že 15 let k tlom. Ta mladina, ki je že mnogo preživela, je tu prepuščena na milost in nemilost, zato je delovanje »Nanos« vsestransko pohvaliti, da skrbi zanjo ter ji priskoči na pomoč ob trenutkih, v katerih ne sme ostati osamljena in prepuščena bedi in pomanjkanju.

Društvo »Nanos« se tem potom najtopleje zahvaljuje vsem, ki so na katerikoli način pripomogli, da je velikonočnica za brezposelne emigrante tako lepo uspela. Bog plačaj!

Članom Podpornega društva žel. delavcev in uslužbencev v Mariboru. Z ozirom na razne netočne časopisne vesti o izrednem občnem zboru društva sporoča začasni upravni odbor, da se v nedeljo, dne 8. tm. ne vrši.

Občni zbor Društva zasebnih in avtonomnih nameščenecv, Mariborsko društvo zasebnih in avtonomnih nameščenecv bo imelo v soboto 7. tm. ob 20. uri v dvoranah hotela »Zamorec« svoj 3. redni letni občni zbor z naslednjim dnevnim redom: otvoritev, poročila, društvenih funkcionarjev, sprememba pravil in predlogi uprave, poročila zvezinih delegatov, volitve predsednika, upravnega odbora in nadzorstva ter raznoterosti. Dolžnost vsega članstva je, da se občnega zbora polnoštevilno udeleži in s tem manifestira svojo stanovsko zavest. Ker bodo podali na občnem zboru delegati zveze društev, trgovskega bolniškega in podpornega društva in Pokojninskega zavoda; zanimive referate, naj smatra vsak nameščenec za dolžnost, da prisostvuje zboru in da ne stoji ob strani, marveč s pozitivnim delom in nesebično požrtvovalnostjo pomaga v boju za naše stanovske in socialne pravice.

»Organizator«, ki ga izdaja Zveza društev privatnih nameščenecv v Ljubljani, je izšel sedaj v tretji številki. Tudi vsebina te številke priča o visoki vrednosti te edine socialno-politične revije zasebnega nameščenstva v dravski banovini. Nadvse važna je razprava dr. Stojana Bajiča o zaščiti delavskih in nameščenjskih zaupnikov, ki upošteva najnovejšo sodno judikaturu in ki je prva te vrste pri nas. Poleg tega prinaša revija aktualna poročila o poslovanju Pokojninskega zavoda, o gibanju pokojninskih zavarovancev v letu 1933 in o Delavski zbornici. Važno gradivo vsebuje rubrika »nameščenjsko pravo v praksi«, ki se tiče pokojninskega zavarovanja, bolniškega zavarovanja in ostale socialne zaščite. Naroča in plačuje se pri Zvezi društev privatnih nameščenecv v Ljubljani, Čopova ul. št. 2.

Azilni sklad PTL. Stanovanjski protituberkulozni dinar, ki se pobira vsak mesec z najemnino, je dosegel v marcu vsoto 105.652 Din. Vsem hišnim lastnikom in najemnikom in sploh vsem, ki so pripomogli do te lepe vsote, izreka PTL iskreno zahvalo!

Radio Ljubljana. Spored za soboto 7. tm.: 12.15: Venčki šlagerjev na ploščah; 12.45: poročila; 13: čas, reproduciran koncert na kino-orgljah; 18: Oj kam bova vandrala? (popotne pesmi v reproducirani glasbi); 18.30: interwiev z moštvo »Hirije«; 19: Ljudski nauk o dobrem in zlu (dr. Veber); 19.30: zunanji politični pregled (dr. Jug); 20: radio-orkester; 20.45: cello, solo, (Zlato Najžer); 21.15: fantje na vasi; 22: čas, poročila; 22.20: harmonika in citre v reproducirani glasbi.

Grajski kino. Od danes dalje eden najlepših in največjih filmov te sezone, triumf filmske umetnosti »Carica Katarina« z Elizabeto Bergner v glavni vlogi.

Kino Union. Predvaja »Na straupoti življenja«. Velefilm izredne lepote z Johnom Bolesom in Ireno Dunne v nemškem jeziku.

Narodno gledališče

REPERTOAR

Petek, 6. aprila ob 20. uri: »Vijolica z Montmartra«. Red B. Gostovanje Erike Druzovičeve.

Sobota, 7. aprila ob 20. uri: »Štambulska roža«. Zadnjič. Globoko znižane cene. (Od Din 20 navzdol).

Nedelja, 8. aprila ob 15. uri: »Jurček«. Znižane cene. Ob 20. uri: »Rože v snegu«. Zadnjič. Globoko znižane cene od Din 20 navzdol.

Poslednja uprizoritev operete »Rože v snegu«, ki je ob začetku letošnje sezone izredno lepo uspela ter radi svoje divne muzike splošno ugaja, bo v nedeljo 8. aprila. Veljajo globoko znižane cene od Din 20 navzdol.

Otroška predstava po znižanih cenah bo to nedeljo popoldne. To bo prva ponovitev pravilne igre P. Golie »Jurček«. Ta igra je jako zabavna, pa tudi pravilni svet je v njej močno označen. Pri nedeljski premieri tega dela je deca prišla v polni meri na svoj račun.

Falova opereta »Štambulska roža« spada med najbolj priljubljene letošnje operetne predstave. Poslednja njena uprizoritev bo v soboto, 7. t. m. ob globoko znižanih cenah od Din 20 navzdol.

Ljudska univerza v Mariboru. Opozarjamo na veleinteresantno predavanje, ki ga ima danes v petek ob 20. uri znani londonski profesor mr. F. L. Edwards o angleški arhitekturi sedanosti in preteklosti v spremstvu bogatega skioptičnega materiala. Predavanje je v angleškem jeziku.

Mednarodni geografski kongres v Varšavi. V času od 23. do 31. avgusta t. l. bo v Varšavi mednarodni geografski kongres. S kongresom bo združena tudi svetovna razstava kartografije in bo zelo močno zastopana zlasti poljska etnografija.

Čisti dobiček velekapitala. Čisti dobiček znane svetovne družbe »General Motors Compagny«, ki ima svoj sedež v Newyorku, je znašal lani 2 milijardi 822 milijonov Din. Po izplačilu dividend je ostalo še družbi 2 milijardi 516 milijonov Din.

Tujski promet. V mesecu marcu je bilo pri prijavnem uradu v Mariboru na novo prijavljenih 1.409 oseb. Od teh je bilo 528 tujccev, in sicer 129 z Dunaja, 40 iz Gradca, 359 pa iz drugih mest in krajev.

Moskva tretje mesto v Evropi. Pri zadnjem ljudskem štetju so ugotovili, da ima Moskva 3.662.000 prebivalcev in je torej tretje največje mesto v Evropi. Na prvem mestu je London, ki šteje 8.202.818 prebivalcev, na drugem pa Berlin, ki šteje 4 milijone duš.

Carinski dohodki nazadovali. Nazadovanje zunanje trgovine je znižalo tudi carinske dohodke, ki so padli od 1623,8 milijonov v letu 1927 na 1504,4 v letu 1929, nato na 1497,4 v letu 1930, na 1163,3 v letu 1931, na 740,2 v letu 1932 in končno na 618,7 milijonov Din v letu 1933. Približno eno petino carinskih dohodkov so imele carinarnice v dravski banovini. Poleg carinskih prispevkov so carinarnice lani pobrale še 276,3 milijona Din drugih davkov, in sicer 164,1 milijona davka na poslovni promet, 8,5 milijona luksuznega davka, 35,4 milijona trošarin, 41,4 monopolskih taks in 14,8 milijonov kaldrinskih taks. V letu 1932 so znašali ti dohodki 331,2 milijona, torej znatno več ko lani.

Službeni list kr. banske uprave dravske banovine št. 27, z dne 4. aprila, objavlja dodatni sporazum k pogodbi o trgovini in plovitvi med kraljevino Albanijo in kraljevino Jugoslavijo, uredbo o opravljanju prisega po članih sodišča rudarskega zavarovanja, odločbo o izpremembi čl. 7. uredbe o prvem in občasnem pregledovanju in žigosanju meril, merilnih priprav, sodov, steklenic in posod, odločbo glede dokaza o izobrazbi za zvanje strojnika; pojasnilo o oprostitvi strojev carinske tarife; odločbo o spremembi navodila glede seznama strojev in strojnih delov izdelanih v državi; opozorilo izseljenikom iz Francije; objave banske uprave o pobiranju občinskih trošarin v letošnjem letu in razne objave iz »Službenih Novin«.

Uspešna bilanca tujkega prometa v naših krajih

Iz poslovnega poročila mariborske Tujsko-prometne zveze

Tujsko-prometna zveza v Mariboru, ki obsega ozemlje bivše mariborske oblasti, je na svojem občnem zboru, ki ga je imela prejšnji teden in o katerem smo že poročali, kljub veliki gospodarski depresiji uspešno zaključila svoje 7. poslovno leto. Poslovno poročilo je na občnem zboru podal ravnatelj Tujsko-prometne zveze g. Josip Loos ter pomenoma iz njega:

Po statistiki, ki jo vodi zveza na podlagi uradno ugotovljenih podatkov, je lani obiskalo naše severne obmejne kraje 48.775 tujcev, in sicer 37.230 Jugoslovancev in 11.545 gostov iz drugih držav, ki so skupno prenočili 205.697 noči. Največji obisk je lani zabeležila Rogaška Slatina, ki jo je obiskalo 5.280 tujcev, na drugem mestu Dobrna, ki jo je obiskalo 2.568 tujcev, sledi Maribor, ki ga je obiskalo 14.421 tujcev, ki so prenočili skupno 17.938 noči. Na petem mestu je Celje, nato Slatina-Radenci, Ptuj, Laško itd. Nekateri kraji, zlasti Logarjeva dolina, Dobrna in manjša letovišča v Savinjski, Dravski in Mežiški dolini beležijo sicer porast, vendar pa je napram lanskemu letu število prenočnin v teh krajih padlo za 8,5 odstotkov.

Če primerjamo gornje številkje našega tujkega prometa s tujsko-prometno bilanco sosednih držav, moramo biti z njimi zadovoljni. Gospodarska kriza je trajala vse leto brez omiljenja. Vse države poskušajo kolikor mogoče onemogočiti potovanja svojih ljudi v tujino, medtem ko vabijo tujce z najrazličnejšimi ugodnostmi in olajšavami v svoja letovišča. Skoraj povsod so se poostrihli predpisi glede deviz in valut, potnih listov in drugih dovoljenj za potovanja v tujino. Priznati moramo, da je naša država v zadevnem še dokaj liberalna. Našim državljanom je bilo dovoljeno jemati s seboj valute v znesku do 5000 Din, izvezemši Avstrijo, Madžarsko, Italijo, Bolgarijo in Romunijo, za katere je bila določena kvota samo 3000 Din. Tudi takse za potne liste so v mnogih drugih državah znatno višje kot pri nas. Kvarno vpliva na naše gospodarstvo, da se naši državi še ni posrečilo doseči, da bi se razna tuja dobroimetja pri nas v večji meri uporabljala kot dodatna sredstva za potrebe potujočih tujcev. Naše narodno gospodarstvo bi imelo posebno tam, kjer so trgovinske bilance pasivne, velike koristi.

Mariborska Tujsko-prometna zveza je budno zasledovala razvoj tujkega prometa in storila vse in v vseh primerih, kar je bilo v interesu in ugledu in kar je bilo potrebno za razvoj in napredek

tujkega prometa in z njim tesno povezanega našega gospodarstva. Ceneno bivanje v naših kopališčih in letoviščih ni le najboljša propagandno sredstvo za dotok tujcev, marveč je ta okolnost tudi zelo pospešila naš turizem, zlasti v naši primorski in savski banovini. Politične razmere v srednji Evropi in ugodne valutne razmere za bivanje tujcev pri nas so najmočnejša privlačna sredstva za obisk naših morskih in gorskih krajev. Manjka le enotna, velikopotezna, sistematična in vsedrjavna reklamna akcija propagando lepote in ugodnosti naših v veliko večji meri biti na razpolago za krajev.

Po izvršeni reorganizaciji Tujsko-prometne zveze se je stanje vidno izboljšalo. Že po izvršenih potrebnih odpisih je imela zveza nad 40.000 Din čistega dobička. Od tega je uprava v tirala 18.300 Din kot podpore raznim društvom in ustanovam, ki so s tujskim prometom v tesni zvezi, zlasti pa za gostilničarsko šolstvo, ki je velikega pomena za razvoj našega tujkega prometa.

Glavni obrat mariborske Tujsko-prometne zveze je njena biljetarna v Mariboru, ki je lani prodala 27.454 vozovnic za naše in za tuje železnice, za parobrode, spalne vozove in avione v skupni protivrednosti 2 milijona 49.475 Din. Promet vidno rase od leta do leta in se je napram lanskemu dvignil za 287.000 Din. S tem porastom pa mariborska Tujsko-prometna zveza še ni zadovoljna, ker ima pred očmi, da se prodaja v Mariboru na leto za preko 12 milijonov vozovnih kart. Če bi se njen promet dvignil le za 100 odstotkov, bi se dohodki zveze zvišali in bi s tem zneskom mogla storiti marsikaj za razvoj tujkega prometa. K povečanju zvezinega prometa bi nedvomno pripomogla mnogo boljše koga njenih poslovnih prostorov, ki so sedaj od centra mesta preveč oddaljeni. Vse zvezino stremjenje je usmerjeno v pravcu, informirati širšo javnost o svojem obstoju, o delovanju itd. Zato je opozarjala v pretekli poslovni dobi ob vsaki priliki javnost nase potom tiska, lepakov in letakov, potom inseratov in kina na njene biljetarne, ki nudijo občinstvu vse vozne listke po originalnih cenah kot na kolodvorih in ki dajejo obenem potniku dragocene nasvete, informacije in vse potrebno glede potovanja, popustov in raznih drugih ugodnosti.

Biljetarna zveze pa se bavi tudi s prodajo vozovnih redov za naše in tuje železnice, raznih potpisov, zemljevidov,

albumov, razglednic, nadalje z zavarovanjem proti nezgodam potnikov ter z zavarovanjem prtljage.

V zadnjih 6 letih je biljetarna zveze prodala skupno 167.148 vozovnic v skupnem znesku za 10 milijonov 140.130 Din. Zveza ima dobro organizirano informacijsko službo, zaradi katere se frekvenca njenih biljetarne večja od dneva do dneva. Stalno ima v zalogi prospekte vseh tujsko-prometnih postojank naše države in tudi važnejših iz tujine. Interesantom deli material brezplačno ter informira občinstvo tudi pismeno. Biljetarna je priložna tudi menjalnica na glavnem kolodvoru, katere promet je znašal v pretekli poslovni dobi skupno 15 milijonov 797.221 Din. Poslujejo pa njene biljetarne tudi v Celju, za časa sezone v Rogoški Slatini in v Čakovcu. V najkrajšem času pa namerava zveza urediti svoje ekspoziture še v Št. Ilju in Gornji Radgoni.

Tudi je lani pomagala zveza pri organizaciji raznih izletniških vlakov, ki so šli v tujino na podlagi reciprocitete. Prav tako je pomagala pri odpravi iz-

letniških vlakov, ki so prihajali iz tujine v našo državo. Njeni organi so večkrat spremljali te izletniške vlake in nudili potujočemu občinstvu informacije ter mu menjavali denar. Sama pa je odpravila poseben vlak v Otoče. Veliko uspeha je dosegla s svojimi izletnimi avtobusi. Priredila je izlete v Logarjevo dolino, na Plitviška jezera, na morje, v Slovenske gorice, na Vrbsko jezero, v Gradec, na Dunaj in v Marijino Celje. Z ozirom na skrajno nizke cene in dobro organizacijo so se ti izleti občinstvu zelo priljubili. Združena pa je bila s temi izleti tudi propaganda za obisk naših krajev, v prvi vrsti Maribora, Celja in naših kopališč.

Upravičeno pričakujemo, da bo mariborska Tujsko-prometna zveza pod sedanjim vodstvom uresničila svoje velike načrte za napredek in razvoj tujkega prometa v naših obmejnih krajih in s tem mnogo pripomogla za dobrobit našega narodnega gospodarstva. Želimo ji pri njenem požrtvovalnem delu najlepših uspehov!

Prosvetno delo na Kobanskem

Pismo z obmejne Kaple

Tudi pri nas na Kobanskem, od koder pride najmanj glasov v javnost, se je pričela počasi prebujati narava, ki je preko zime spala. Nismo pa spali mi Kobanci, zlasti ne na Kapli. Preko vse zime so se polagali temelji slovenskemu kulturnemu delu, zlasti pa petju. S prihodom novega učitelja g. Mihe Vahna, ki je prišel k nam iz Ljubljane, se je naše življenje precej razgibalo. Pozimi je ustanovil ženski, moški in mešani zbor in tudi šolski zbor, s katerim se je pokazal že pri dveh pogrebih, za sv. Jožefa je pa moški zbor prvič pokazal uspehe svojega dela pri podoknici šolskemu upravitelju, prejšnjemu županu, njegovji hčerki in ženi predsednika krajevnega šolskega odbora.

Vse to so pa bile šele prve priprave, resnični nastop smo doživeli šele na cvetno nedeljo pri šolski prireditvi, pri kateri je sodeloval tudi pevski zbor. Šolska soba je bila nabito polna. Občinstvo je pozdravilo s pomembnim nagovorom gospod šolski upravitelj, nato je nastopil šolski zbor in zapel prav ubrano 6 pesmic. Ugajali sta najbolji pesmi »Žabe« in »Marko skače«. Nato sta sledili dve deklamaciji, ki sta pokazali talent deklamatoric. Sledila je igra »Kaznovani šaljičevci«. Uspela je res nepričakovano dobro. Otroci so nastopili koražno in bodo z večkratnim nastopanjem postali še izvrstni igralci.

Največ zanimanja je vzbudil seveda nastop pevskega zbora. Prve so se oglašile pevke s tremi pesmimi. Zelo lepo je odpela posebno gdč. uč. Nežika Urlepova svoj solo v »Planinski roži«. Moški zbor, ki šteje 15 pevcev, je zapel

svojih pet pesmi tako, da ne bi nihče mogel verjeti, da so vsi pevci šele začetniki. Pesmi so bile srečno izbrane in je težko reči, katera je bila lepša. Pevci so bili nagrajeni z obilnim priznanjem. Mešani zbor, sestavljen iz 22 pevcev in pevcev, je zapel tri pesmi, posebno pa je ugajala Premrlova »Zdravica«. Glasovi so lepo izenačeni in lepo zvoneči, brez vsakega forsiranja. Zlasti dobra je bila ritmika in dinamika pesmi.

Veliko prezgodaj je bilo konec te lepe prireditve in ljudje so se prirediteljem glasno zahvaljevali. Veselih obrazov so odhajali in slišati je bilo samo: »Lepo je bilo, lepo in poslušali bi še vso noč! Kmalu nam zopet kaj pripravite!« Pevkam in pevcem, med katerimi so nekateri prihajali k vajah po eno ali celo poldrugo uro daleč, je bilo to v največje zadoščenje. Hvaležni so bili zlasti pevovodji g. učitelju Vahnu, ki jih je v tako kratkem času naučil toliko lepega, same začetnike in — brez instrumenta! Zato kličemo vsem: Vztrajajte! Se bo že našel nekje kak kredit za nabavo prepotrebne harmonije, da Kapla ne bo več tako zapuščen, kakor je bila doslej.

Ob tej priliki se moramo ob koncu poročila še posebej zahvaliti vsem, ki so pripomogli, da se je Kapla ob meji predramila, g. pevovodji Vahnu, učiteljicami gdč. Alojziji Prahovi in Nežiki Urlepovi za naštudiranje igre in okrasitev odra, g. šolskemu upravitelju za prostor in vsestransko pomoč in vsem, ki so kakorkoli sodelovali. Hvala vsem! Le kmalu nas zopet presenetite z novim nastopom!

Roza Urlaubova.

Claude Gevel:

Svileno perilo

V nedeljo se je šel Georges Derlon sprehajati s svojo ženo po bulvarjih. Jeanne se je dolgo ustavljala pred velikim prodajalno perila, ki je na rožnatih blazinah razstavljala poželenju mimosidnih belo harmonijo prozornega blaga, srajce, hlače v šumeči svili, garnirane s finim tilom, tankim kot čipke. V ponedeljek ob treh je bila Jeanne zopet pred izložbo, vsa zamaknjena v to perilo, ki je bilo prebohotno za njo... Ob četrtna štiri je tesno poleg nje nekdo zamrmral besede občudovanja in prošnje na njeno uho. Dvignila je glavo in zapazila v steklu izložbe silhueto gospoda, ki je ponovil svojo prošnjo in se nato umaknil... Ob pol šestih pa je gospod Derlon prišel iz svoje pisarne, šel v prodajalno perila, izbral srajco in hlače, dal naslov svoje žene in naročil, da se odda blago na stanovanju, popoldne ob času, ko je vedel, da je Jeanne šla po opravkih. In v torek zvečer ob šestih, ko se je vračal Georges domov, mu je srce bilo od radosti.

Že tri mesece je imel pri neki tvrdki ranski zaslužek, ne da bi bil kaj o tem povedal svoji ženi in nedeljska promena mu je po naključju pomagala izbrati predmet, s katerim je hotel napraviti svoji ženi veselje. Gospod Derlon je

krepko potisnil ključ v ključavnico, s truščem odprl vrata in vstopil v jedilnico. Jeanne je tilho pogrinjala mizo — kot po navadi. Dejal je »Dober dan«, a pri tem ga je dušilo v grlu. Poljubila ga je na lice. Razočaran je dejal mirno kot je bil v stanu:

»Nič novega?«

»Nič, dragec,« mu je odvrnila Jeanne. Georges se je pomiril. Stvar je bila preprosta: v prodajalni niso držali besede, zavoj še ni bil tu.

Naslednji dan je Georges, preden je šel v svoj urad, stopil v prodajalno perila. Tu so mu dejali, da je bil zavoj oddan točno ob označenem uri in na pravi naslov pri hišniku. Torej ga je hišnik pozabil oddati. Toda zvečer mu je hišnik, ki ga je vprašal, odgovoril:

»A, gospod, že veste, potem vam lahko povem. Da, prišel je zavoj včeraj popoldne, gotovo mora to biti presenečenje za vas, kajti gospa je prišla doli in mi rekla, da vam ne smem o tem ničesar povedati.«

Med drugim in tretjim nadstropjem je gospod Derlon sedel na stopnice in se prijel za glavo: »Kaj pomeni Jeannin molk? Med tem časom si je gotovo že izmislila katerikoli odgovor! Jeanne meni, da prihaja darilo od koga drugega, od nekoga, ki si ji upa podariti srajco in hlače, od njenega ljubimca. Nedvomno ga je že videla med dnevom: razočarana se bo zahvalila svojemu mo-

žu in igrala iz hvaležnosti ljubezensko komedijo. Jeanne ima ljubimca: ali je drugačna razlaga mogoča?« Prizor, ki si ga je Georges naslikal, bo dokaz za to... Našel jo je v jedilnici. Kot ponavadi je pogrinjala mizo in mu ponudila svoje lice.

Ko je bila Jeanne odprla zavoj, je vzkliknila od veselja: perilo, o katerem je sanjala! Jeanne je najprej mislila, da je to čudež, potem pa, da je zmeta: saj je ona vodila račune gospodinjstva in vedela je, da nien mož nima dovolj denarja za tak nakup. Sorodnika in prijatelja nima, ki bi bil v stanu, ji kupiti tako dragoceno darilo. Tu se je pa nenkrat spomnila na glas gospoda, ki ji je šepetal pred izložbo. Zmigala je z rameni, še enkrat premislila in misel se ji je vdomačila. Tujec ji je sledil do hiše, vprašal po njenem imenu, se nato vrnil v prodajalno in naročil svileno perilo, ki ga je gledala s takim poželenjem. In neki dan jo bo čakal in spet nagovoril. Ta misel je ugajala njeni romantični duši in njeni ničemurnosti, kmalu je bila prepričana, da je tako. Kaj naj stori? Ali naj vse pove Georgesu? Poznala ga je, razleži bi se in menil, da je koketirala. Najbolje je, da ničesar ne pove, da skrije škatljo in če jo gospod nagovori, mu jo bo brez vsake besede stisnila v roke.

S kakim strahom je šla naslednji dan od doma. Pri vratih se ni nihče poka-

zal, na cesti tudi nihče. Ko se je vrnila, je znova zasanjala: bogati neznanec, ki se zadovoljuje s tem, da je izpolnil željo ženske, katero je srečal in mu je ugajala. Skušala si je predočiti silhueto; nikdar več je ne bo videla. Gotovo misli nanjo, to bi bila zanimiva avantura, ki se ne bi dala primerjati z nobeno drugo. Večer je mineval. Gospod Derlon je čakal, da bo njegova žena spregovorila. Naslednjega jutra pa Georges ni mogel več vzdržati, naenkrat je izbruhnil:

»Čuj, Jeanne, ali nisi dobila nekega zavoja?«

Opazoval jo je. Pričakoval je, da postane zmedena in začne tajiti. Toda stresla se je, ga ostro pogledala in začela jokati. Georges se ji je začuden približal in jo nežno začel spraševati. Jeanne je neprestano jokala, toda sedaj ni bil čas premišljevanju o sanjah, ki se niso uresničile, morala je dati odgovor. Njene oči so slučajno zagledale stenski koledar in tu ji je prišla dobra misel. Še vsa v solzah je dejala:

»Tudi jaz sem ti hotela napraviti presenečenje. Jutri je obletnica najine poroke in zvečer, preden bi šla v posteljo, sem hotela obleči...«

»Oj, draga moja,« je dejal Georges in jo objel. »Pokvaril sem ti tvoje malo veselje, kajne?«

»Da,« je dejala.

MARIJ SKALAN:

SEMISIRIS

Roman iz prazgodovine človeštva.

»Bogovsko so naju nastanili, prav kakor se spodobi pribočniku princa princev in njegovemu tekaču.« je dejal Savadagak in siknil skozi zobe najhujšo azteško kletvino.

»In pokazali so nama, kakšen postane človek, če ostane delj časa gost faraona faraonov.« je dodal Buramak in brnil v kot lobanjo, da je zašklepetala.

»Če le ne bi tako strahotno smrdelo!« je menil Savadagak in si s prsti zatisnil nosnice. Pomagalo mu pa ni, dušilo ga je in moral je zopet vdihati smrad po strohnelih mrličih.

Potem sta s prsti dalje preiskovala celico, kakor da bi upala najti skrivna vrata, vodeča v svobodo.

»Kaj iščeš?« je vprašal nenadoma Savadagak, ko je trčil v tovariša.

»Isto kar ti,« je odvrnil Buramak.

»Zaman.«

»Da, zaman.«

»Tako ne prideva nikamor.«

»Kvečjemu do žrtvenika svetega Apisa.«

»Tega nama bodo pokazali drugi.«

»Potem sediva na tla in čakajva.«

»Na žrtvenik?«

»Na rešitev.«

»Glej,« je dejal Buramak, »poprej sem bil jaz ves črnogled, sedaj si ti.«

»Ker sem spoznal, da si mislil prav.«

»Da, spoznali so naju in izdali. Vedeli so že sinoči, da sva bila midva. Upa in Ista sta nama le za pol noči odgodili preselitev v to prekleto luknjo.«

»Ubožici.«

»Res, smilita se mi. Tako sladka je Upa... in vroča...«

»Ista je še devica. Ljubim jo...«

»In ona ljubi tebe.«

»Odvedel jo bom s seboj v domovino; moja žena bo. Lepše in nežnejše ne najdem.«

»Tudi jaz odpeljem Upo s seboj. Naj se vrne v deželo očetov. Zakaj bi po-

28

stala gnoj v tuji deželi? Sploh, zakaj večamo s svojim delom, premoženjem in krvjo bogastvo in veličino Semisirisa? Ko sem se mu bližal, sem bil prevzet od njegove mogočnosti, padel sem pred njim v prah in zdelo se mi je, ko da se bližam raji izvoljencev pod lihom Najvišjega. Potem sem pa preišleval in spoznal, da je vse, kar tvori rje, ovo moč, bogastvo in slavo — ukradeno. Vsi narodi sveta se morajo mučiti, da živi v razkošju in brezdelju en sam narod, narod atlantski, in od tega naroda prav za prav tudi je eno samo mesto — Semisiris. Nocoj nisem mogel zaspati, pa sem preišleval. Počasi sem doumel vse to in iskal pravične rešitve, a je nisem našel. Potem sem zaspal, in glej, v sanjah se mi je razodelo: združiti bi se morali vsi, ki jih je Semisiris zaslužil.«

Savadagak ga je strme poslušal. Zdelo se mu je, da tovariš odkriva prečudovite stvari, ki jih je podzavestno že sam čutil kot jedko bolečino, a jih nikoli ni mogel urediti v razločno misel in dojemljivo spoznanje. Potem je dejal:

»Velike stvari si doumel, Buramak. Ti si modrec.«

»Nisem,« je ugovarjal tekač, »samo

čisto navaden človek sem, ki misli po človeško. Povej mi, ni res tako?«

»Je, tako je.«

»Zakaj bi bili mi manj kakor so Atlanti, manj kakor so Semisirici? Istega najvišjega boga imamo in njegovo sonce sije njim kakor nam. Mar zato, ker smo drugačne barve? Mar zato, ker živimo v drugi deželi in so drugačne naše gore in doline? Če bi mogel, bi zbral ves naš narod in vse druge, ki tlačanijo Semisirisu, oborožil bi jih, dvignil in poslal na oblastnike. Potem bi sedeli oni namesto nas v teh preklelih smrdečih luknjah in delali družino mrličem.«

»Modre so tvoje besede, prijatelj,« je dejal Savadagak, »še princ princev si ne bi izmislil takih. Toda, kaj ti pomagajo in kaj pomagajo meni? O Isti in Upi govoriva, o vrnitvi v večerno deželo, o razdejanju Semisirisa, silnega, mogočnega, jetnika njegova, svetemu Apisu posvečena! Ko bi mogla vsaj princa princev obvestiti, da bi vedel, kje sva. Prehitelj so naju. Sedaj ni rešitve.«

(Se bo nadaljevalo.)

Sport

Pričelek nogometne prvenstvene tekme

SK. Ilirija:ISSK Maribor.

Stojimo tik pred pričetkom podzveznega prvenstvenega tekmovanja. Kot prvi par se srečata v nedeljo, po točkah najnovejši in najšibkejši klub podzveze, SK Ilirija in SK Maribor.

Ilirija je našemu občinstvu dobro znano moštvo, katero si zna zlasti v boju za točke izvojevati zmago. Ne samo pri stasem Maribora ampak vsem mariborskim sportnikom in ljubiteljem nogometnega sporta je dobro v spominu visokostevilčen poraz, katerega so doživeli naši fantje v jesenskem prvenstvu v Ljubljani. Mnogo je bilo temu krivo dejstvo, da fantje niso nastopili kompletno, da jim je manjkalo potrebno navdušenje, da je bilo med njimi mnogo premladih itd., itd. Toda naj bo tako ali tako — v nedeljo je čas revanže. Naši fantje se morajo očistiti blata, ki so ga prinesli iz Ljubljane!

Ali tudi Maribor — moštvo večne smo le — se je za to tekmo z rednimi treningi vestno pripravil in pritegnil za nedeljski boj vse razpoložljive moči ter pričakujemo zaradi tega z gotovostjo, da nas v nedeljo ne bo razočaral. Kakor dozna-

Vprašanje sodnika za nedeljsko tekmo SK Ilirija:ISSK Maribor. Iz današnjih službenih objav Odbora za delegiranje sodnikov v Ljubljani posnemamo, da bo sodil nedeljsko prvenstveno tekmo ISSK Maribor:SK Ilirija g. Ochs iz Celja. Čudimo se, da Odboru za delegiranje sodnikov v Ljubljani ni znano stališče, ki ga zavzemajo tukajšnji nacionalni krogi proti temu gospodu, ki kljub dolgoletnemu bivanju v naši državi ni našel potrebe, da bi se naučil našega jezika in še danes v nemščini uraduje na igriščih. Znano pa nam je tudi, da je bil v pretekli jeseni med SK Ilirijo in ISSK Mariborom sklenjen sporazum, da sodi jesensko prvenstveno tekmo ljubljanski sodnik, kar se je tudi zgodilo, spomladansko prvenstveno tekmo pa sodnik iz Maribora. Kaj naj torej delegiranje g. Ochsa pomeni?

Jugoslavija: Romunija. Na predlog JNSa se je izločila tekma z svetovno prvenstvo Jugoslavija:Romunija, ki bi se morala po nalogu FIFE odigrati 15. aprila v Bukarešti, preložila na 29. tm. Ob tej priliki organizira »Putnik« poseben vlak v Bukarešto.

Ptuj

Protituberkulozna liga v Ptuj

Pretekli petek je imela krajevna Protituberkulozna liga v Ptuj svoj redni občni zbor. Zbor je vodil predsednik lige banovinski zdravnik dr. Stuhec. Kakor je posneti iz poročila funkcionarjev, je liga v polni meri vršila svoje humanitarno delo. Nudila je bolnikom, potreb-

vamo bo enajstotica nastopila v najmočnejši postavi. Naše svetišče bo zopet branil Koren, nanj se lahko sigurno zanesemo, saj nam je še v dobrem spominu kot odlični vratar iz tekem proti Gradjanskemu, Concordiji i. dr. Njemu bodeta sekundirala na levi Oka, na desni Korent, oba mlada — dobra tehnika, hitra tekača, nekoliko slabša taktika. Krilsko vrsto — dušo moštva — bosta tvorila Kukanja in Stanko s starim rutiniranim levom — Kirbišem na čelu. V napadalnem kvintetu bo igral mladi in brzi Ogrizek na desnem krilu, poleg njega Dušan, najboljši tehnik, kar jih premore naše mesto, napad bo vodil drugi lev Starc, njemu na levi bo Konič, dočim bo na levem krilu nadebudni Jurgec.

Od naših fantov pa želimo, da — celo zahtevamo, da v nedeljo ne štedijo s svojim znanjem, borbenostjo, požrtvovalnostjo in ljubeznijo do kluba, temveč da zaigrajo takó kot je prvaku podzveze potrebno. V tem pričakovanju jim želimo obilo sreče in uspeha.

nim nujne nege, podporo in jih zdravila; glavno brigo je posvetila revni šolski deci; najpotrebnejši so dobivali kruha in mleka; v ta namen se je porabilo nad 8000 Din. Iz besedi govornikov je bilo razbrati žalostno dejstvo, da število obolenih za tuberkulozo strahotno raste. Higijenske razmere so ponekod naravnost obupne. Nesrečne Haloze bodo menda kmalu šteje človeka brez tuberkuloze med bele vrane.

Članov, ki redno plačujejo članarino, šteje liga danes 75, od tega 60 rednih, 15 podpornih. Ob ustanovitvi lige, pred dvema letoma, se je vpisalo v ligo 483 članov. Primerjava obeh števil nam pove več ko vse besede. Treba imeti na umu, da je članarina na mesec le 1 Din. Neizmerna brezbriznost se vse bolj loteva ljudi; vse, kar ni v najožjem njihovem interesu, jim je deveta briga, in to zlasti takim, ki se kaj radi štejejo med takozvane boljše kroge. Liga je bila razposlala med imovitejše kroge pisma s položnico za primeren prispevek za antituberkulozno akcijo. Marsikatero tako pismo se je vrnilo s pripombo: »Se ne sprejme!« Blagajna lige izkazuje sedaj 19.000 Din gotovine. Pri volitvah je bil izvoljen povečini stari odbor, predsednik je banovinski zdravnik g. dr. B. Stuhec, tajnik je upravitelj podružnice OUZD g. Vadnjal, blagajnik je ravnatelj podružnice Kreditne banke g. Meglič.

Važna točka dnevnega reda je bila: ustanovitev antituberkuloznega dispanzerja. Vsi so si bili edini v tem, da naj bo dispanzer iz zdravstvenih razlogov na deželi. Razvila se je živahna debata o tem, kje naj bi se dispanzer ustanovil. Nekateri so bili za Ravnepolje, drugi za

Muretince, ki pa menda resno ne pridejo v poštev, ker tam sploh ni dovolj bližju zdravnikov, še manj pa potrebnih aparatov. Tretji, po našem mnenju najresnejši predlog pa je za ustanovitev dispanzerja v Vurbergu. Vurberg je nedvomno za ustanovitev dispanzerja najpripravlnejši; v Vurbergu namreč že nad deset let obstoja sanatorij za tuberkulozne v vsem potrebnim za pregled in zdravljenje bolnih za tuberkulozo; sanatoriju načeljuje splošno znani specialist za tuberkulozo g. dr. Boleslav Okolokulak. Razume se, da bi tam dispanzer imel na razpolago vse najmodernej-

še aparature in pripomočke za spoznavo in terapijo tuberkuloze. Nič manj važno ni to, da bi dispanzer v Vurbergu bil izoliran od naselij in bi bil sredi gozdov. Ako se ustanovi dispanzer v Vurbergu, odpadejo vsi stroški za postavljanje dragih aparatov, bolniki pa bi imeli na razpolago odličnega zdravnika, kakršen je g. dr. Okolokulak z njegovimi asistenti.

Gospodinjki tečaj v Ptuj. S poukom tega tečaja, ki se vrši v »Mladiki«, pričnejo v ponedeljek 9. t. m. Prijave se še sprejemajo do sobote 7. t. m.

Novo delo našega zgodovinarja

V Celju je izšla v nemškem jeziku nova knjiga priznanega našega zgodovinarja Emilijana Lileka, ki vsebuje razne predloge za rešitev vprašanj priključka Avstrije k Nemčiji v smislu nemških in jugoslovanskih zahtev. Lilek je gotovo edini, ki se stalno zavzema tudi

za Hrvate v Gradišču in zahteva koridor do Čehoslovaške, ki se stalno bori za koroške Slovence in za Slovence v Lučanah in Radgoni. Pisatelj je služboval nekdanj v Zadru, dolga leta pa na gimnaziji v Sarajevu, kjer je vzgojil generacijo odličnih javnih delavcev.

Razno

STANOVANJE

išče gospodična kot sostanovalka z vso oskrbo pri mirni družini, po možnosti brez otrok. Ponudbe na upravo »Večernika« pod št. 1366. 1366

SVETLI PREMOG

Din 37.—, žagana bukova drva Din 20.—, prevozi tovorov po znižani cen. Tičar, Jezdarska ul., Telefon 2715. 1228

Posesti

HIŠE ENODRUŽINSKE

nové, z vrtom, pri Mariboru, prodaja od 30.000 Din. naprej Posredovalnica, Maribor, Slovenska ul. 26. 1383

Službo dobi

UCENCA

v modno trgovino sprejem. Ponudbe na upravo »Večernika« pod »Učenec«. 1372

Službo išče

BOLJŠE DEKLE

vajeno kuhe, šivanja, kakor tudi vseh hišnih del. Išče mesto hišnice ali postrežnice čez dan. Sla bi tudi k starejšemu gospodu za gospodinj. Naslov v upravi »Večernika«. 1368

Stanovanje

ZRAČNO, ENOSOBNO, KLEF NO STANOVANJE

oddam zakoncema z 1—2 odraslima otrokoma s 1. majem. Naslov v upravi »Večernika«. 1371

Kupujte svoje potrebščine pri naših inserentih!

Sobo odda

ELEGANTNO SOBO

s prostim vhom, električno razsvetljavo, parketom, največja čistoča, oddam s 1. majem eni ali dvema osebam. Vrazova ul. 6. pritličje, levo. 1337

Sobo išče

PRAZNO, MALO SOBICO

tudi če je nekoliko večja, išče samostojna oseba, ki je čez dan zaposlena, s 1. majem. Po nudbe pod št. 1366. na upravo lista. 1364

V neizmerni žalosti naznanjamo, da je naša draga soproga, mati, sestra itd., gospa

Kanič Ana roj. Kappel

v četrtek, dne 5. t. m. ob 14. uri mirno v Gospodu zaspala.

Pogreb pokojnice bo v soboto, dne 7. t. m. ob 16. uri iz hiše žalosti, Pobrežka cesta 20 (Moška kaznilnica).

Sv. maša zadušnica se bo brala v ponedeljek, dne 9. t. m. ob 7. uri v Magdalenski župni cerkvi.

V Mariboru, dne 5. aprila 1934.

1370

Žalujoča rodbina Kanič.

Zahvala.

Za obile dokaze iskrenega sočutja ob težki izgubi našega dragega, nepozabnega brata, oz. svaka in strica, gospoda

Edmund-a Höfer-ja

kakor tudi za mnogobrojno spremstvo na njegovi zadnji poti, za prekrasne vence in šopke, se tem potom vsem prijateljem in znancem najiskrenejše zahvaljujemo.

Maribor, dne 6. aprila 1934.

1369

Herman in Karl Höfer.